

Asia: VN/14172/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain ja ratalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keskuskauppakamari ja kauppakamarit kiittävät mahdollisuudesta lausua ja toteavat lausuntoaan seuraavaa. Hallituksen esitys, jonka tavoitteena on täytäntöön panna kansallisella tasolla tieturvallisuusdirektiivin vaatimukset, on pääperiaatteiltaan kannatettava.

Valmisteilla olevassa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa korostetaan maantieliikenteen turvallisuutta ja Suomen maantieverkolla on turvallisuuteen liittyviä puutteita. Suunnitelmalle osoitettu rahoitustaso jää kuitenkin matalaksi, eikä sen osalta voida asettaa suuria odotuksia tieliikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Tieturvallisuusarviointimenettely on kannatettava asia liikenneturvallisuuden parantamisen näkökulmasta, on kuitenkin huomioitava, että tieturvallisuuden ohjausvaikutus liikennesuunnitteluun tulee nostamaan kustannuksia, ja sama vaikutus toistuu myös teiden rakentamisessa ja ylläpidossa. Kauppakamarit toteavatkin, että merkittävässä roolissa on, kuinka uusi menettely turvallisuushavaintojen ja korjaavien toimenpiteiden osalta saadaan toteutettua niin että virastoille asetettavat tehtävät ovat selkeitä ja hallinnolliset prosessit tarkoituksenmukaisia, ettei turvallisuuden hallinnasta aiheudu tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

Lisäksi kauppakamarit pitävät perusteltuna esille tuotua kytkentää teiden kunnossapidon ja paremman liikenneturvallisuuden välillä.

Aiemmin lausunnolla olleessa arviomuistiossa esitettiin laajasti eri vaihtoehtoja direktiivin tarkoittaman pääverkon tuomiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Direktiivin soveltamisalan laajentaminen Suomessa nykyisen TEN-T verkon ulkopuolelle aiheuttaa ristiriitaa direktiivin määritelmien ja Suomen kansallisen lainsäädännön välille moottori- ja pääteiden määritelmien osalta. Aiemmassa lausunnossamme toimme esille, että hallituksen esitystä valmisteltaessa on syytä kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kansallisessa lainsäädännössä, erityisesti runkoverkkoasetuksessa ja päätieverkon osalta saadaan aikaan sellaiset määritelmät, jotka ovat selkeitä. Muutoin määritelmien epäselvyys johtaa hankaliin tulkintatilanteisiin, näiltä osin nyt lausunnolla oleva hallituksen esitys kaipaa edelleen selkeyttämistä.

Kauppakamarit pyytävät poistamaan kohdan 3.3. jossa viitataan Euroopan unionin lainsäädäntöä käsittelevään kohtaan koskien TEN-T asetusta. Kohdassa todetaan, että ”poikkeusvaatimus nykyisistä liikenneverkon laatuvaatimuksista on nykyisen asetuksen mukaan mahdollinen, jos investointi infrastruktuuriin ei ole hyöty-kustannussuhteensa puolesta perusteltavissa”. Kauppakamareiden näkemyksen mukaan ei ole mitään syytä kirjata lakitasoiseen tekstiin poikkeusmahdollisuutta tässä vaiheessa, kun tavoitteet tulee olla täytettyinä vuoteen 2030 mennessä.

Kauppakamareiden näkemyksen mukaan ensisijaisesti tulisi keskittyä ratkaisemaan ongelmaa asetuksen artikloiden kautta sen sijaan että uuden rahoituskauden kynnyksellä tuodaan esille, ettei pyrkimys ole täyttää velvoitteita. Asetuksen artikloiden 39 (c) ja 17 (b) määritelmiä laventamalla asetuksen uudistuksen yhteydessä saadaan aikaan Suomen mahdollisesti tarvitsema jousto, ilman että jo tässä vaiheessa tehdään kirjauksia poikkeusmahdollisuuksien hakemisesta.

Wood Päivi
Keskuskauppakamari